

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

1. ขอบเขตการศึกษานี้เป็นการวัดระดับอุปนิสัย 7 ประการสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งจะทำการศึกษาในนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา หลักสูตร เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ เป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้โดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความต่าง และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษานี้ คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 1,977 คน (สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2554: ออนไลน์) (ข้อมูล ณ วันที่ 13 มกราคม 2554 เวลา 18.55 น.)

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 333 ราย ซึ่งคำนวณโดยใช้วิธีของ Taro Yamane (สมเดช บุญประจักษ์, 2551) ที่ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 ดังนี้

แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = จำนวนสมาชิกประชากรทั้งหมด (1,977 คน)

e = ความคลาดเคลื่อนในการสุ่มตัวอย่างร้อยละ 5 (0.05)

แทนค่า

$$\begin{aligned} n &= \frac{1,977}{1 + 1,977(0.05)^2} \\ &= 333 \text{ คน} \end{aligned}$$

จากการคำนวณข้างต้น จึงเลือกจำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 333 คน นำมาสุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคการสุ่มตัวอย่างแบบไม่ใช้ความน่าจะเป็น (Nonprobability Sampling) และวิธีการเลือกตัวอย่างแบบใช้โควตา (Quota Sampling) (กฤษทลี รื่นรัมย์, 2551) โดยสุ่มเลือกตัวอย่างตามสัดส่วนจำนวนนักศึกษาในแต่ละชั้นปี ดังนี้

ตาราง 3.1 แสดงจำนวนนักศึกษาคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนแต่ละชั้นปี (ข้อมูลนักศึกษาระดับการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2553)

ชั้นปี	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ชั้นปีที่ 1	551	93
ชั้นปีที่ 2	511	86
ชั้นปีที่ 3	439	74
ชั้นปีที่ 4	476	80
รวม	1,977	333

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) **ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)** การศึกษาครั้งนี้จะใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จำนวนทั้งหมด 333 คน โดยใช้แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (แบบวัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลของการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง)

2) **ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data)** ในการศึกษาครั้งนี้ รวบรวมข้อมูลโดยการค้นคว้าจากหนังสือและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยหนังสือหลักที่ใช้ในการศึกษาคือ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ซึ่งได้รับการแปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยโดย นพดล เวชสวัสดิ์ และคณะ จันทรเจ้าฉาย (2550) เพื่อความสะดวกต่อการทำความเข้าใจแต่ยังคงไว้ซึ่งเนื้อหาและใจความสำคัญของผู้แต่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งของ Covey (2010) โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา/หลักสูตร เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของบิดา/มารดา อาชีพของบิดา อาชีพ

ของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้โดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

ส่วนที่ 2 แบบประเมินตนเอง ซึ่งนำมาจากแบบประเมินตนเอง 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งของ Covey (2010) อันประกอบด้วย แบบวัดอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

รายละเอียดของแบบประเมินตนเอง มีดังนี้
แบบประเมินตนเองแบ่งออกเป็น 9 ส่วนหลัก ในแต่ละส่วนประกอบด้วย ข้อความจำนวน 3 ข้อความ ดังนี้

1. อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์
 - ฉันแสดงความเมตตาและความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น
 - ฉันเป็นคนรักษาสัญญาและให้คุณค่าต่อข้อผูกพัน
 - ฉันไม่พุดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นลับหลัง
2. อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต
 - ฉันสามารถรักษาความสุขในแง่มุมต่าง ๆ ของชีวิต การงาน ครอบครัว เพื่อน และอื่น ๆ ได้อย่างเหมาะสม
 - เวลาทำงาน ฉันคำนึงถึงความเกี่ยวข้องและความต้องการของคนอื่นที่กำลังทำงานให้
 - ฉันทุ่มเทในสิ่งที่ฉันทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพ
3. อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน
 - ฉันควบคุมชีวิตตัวเองได้
 - ฉันทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ฉันสามารถทำได้ มากกว่าในสิ่งที่ฉันไม่สามารถทำได้
 - ฉันรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของฉันมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง

4. อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ
 - ฉันรู้ว่าฉันต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิต
 - ฉันจัดการและเตรียมสิ่งต่างๆ เพื่อไม่ต้องทำสิ่งนั้นๆ แบบถูกเงิน
 - ฉันเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ฉันต้องการทำอะไรให้สำเร็จ
5. อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ
 - ฉันมีวินัยในการทำตามแผนต่าง ๆ (ไม่ผลัดวันประกันพรุ่ง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่า และอื่นๆ)
 - ฉันไม่ยอมให้กิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายในแต่ละวัน
 - สิ่งต่าง ๆ ที่ฉันทำทุกวันมีความหมายและเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้ฉันประสบความสำเร็จในชีวิต
6. อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ
 - ฉันให้ความสำคัญกับความสำเร็จของผู้อื่นเท่า ๆ กับของตนเอง
 - ฉันร่วมมือกับผู้อื่น
 - เวลาแก้ไขข้อขัดแย้ง ฉันพยายามหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์
7. อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่น ก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา
 - ฉันเป็นคนอ่อนไหวต่อความรู้สึกของคนอื่น
 - ฉันพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น
 - เวลาฟัง ฉันพยายามมองสิ่งต่างๆ จากมุมมองของคนอื่น ไม่ใช่แค่ของฉันอย่างเดียว
8. อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่าง
 - ฉันให้คุณค่าและค้นหาความสามารถที่อยู่ภายในของผู้อื่น
 - ฉันเป็นคนที่สร้างสรรค์ในการแสวงหาแนวความคิดและวิธีแก้ไข ปัญหาที่ใหม่และดีกว่า
 - ฉันขอกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็น

9. อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

- มันให้ความสำคัญกับสุขภาพกายและความเป็นอยู่ที่ดีของมัน
- มันพยายามอย่างหนักที่จะสร้างและปรับปรุงความสัมพันธ์กับผู้อื่น
- มันใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต

ลักษณะของแบบประเมินตนเองนั้น เป็นการประเมินตนเองว่าแสดงลักษณะอุปนิสัยตามข้อความแต่ละข้อความในแบบประเมินตนเองได้ดีมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งการประเมินตนเองในแต่ละข้อความออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

- 1 คะแนน คือ น้อยที่สุด
- 2 คะแนน คือ น้อย
- 3 คะแนน คือ ค่อนข้างน้อย
- 4 คะแนน คือ ค่อนข้างมาก
- 5 คะแนน คือ มาก
- 6 คะแนน คือ มากที่สุด

การประมวลผลคะแนนจากแบบประเมินตนเอง มีวิธีประมวลผลดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละอุปนิสัยของแบบประเมินตนเอง แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละอุปนิสัยนั้นอยู่ในช่วงใด ซึ่งกำหนดเกณฑ์เพื่อแปลความหมายของคะแนนได้ด้วยการหาอัตราภาคชั้น (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549) แสดงวิธีการคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตราภาคชั้น} = \frac{\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย}}{\text{จำนวนอัตราภาคชั้น}}$$

โดย

$$\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย} = \text{คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้} \\ - \text{คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้}$$

คะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่เป็นไปได้ คือ 6 คะแนน

คะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่เป็นไปได้ คือ 1 คะแนน

$$\text{ค่าพิสัยของคะแนนเฉลี่ย} = 6 - 1 \text{ คะแนน} \\ = 5 \text{ คะแนน}$$

จำนวนอันตรภาคชั้น (จำนวนช่วงของคะแนน) = 6 ชั้น

แทนค่า

$$\text{อันตรภาคชั้น} = \frac{5 \text{ คะแนน}}{6 \text{ ชั้น}} = 0.83 \text{ คะแนนต่อชั้น}$$

จึงได้เกณฑ์การประเมินผลคะแนนเฉลี่ยดังนี้

1.00 - 1.83 คะแนน	คือ	มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับน้อยที่สุด
1.84 - 2.67 คะแนน	คือ	มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับน้อย
2.68 - 3.50 คะแนน	คือ	มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับค่อนข้างน้อย
3.50 - 4.33 คะแนน	คือ	มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับค่อนข้างมาก
4.34 - 5.17 คะแนน	คือ	มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับมาก
5.18 - 6.00 คะแนน	คือ	มีระดับอุปนิสัยนั้นในระดับมากที่สุด

2. ประเมินผลในภาพรวมของ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยการหาค่าเฉลี่ยรวมของคะแนนใน 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง แล้วพิจารณาว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนนั้นอยู่ในช่วงใด โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลคะแนน เช่นเดียวกับเกณฑ์การประเมินในแต่ละอุปนิสัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เครื่องมือทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไป

1.1 ใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) สำหรับเพศ อายุ ชั้นปีที่กำลังศึกษา สาขาวิชา หลักสูตร เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด เกรดเฉลี่ยสะสม ลำดับในครอบครัว บุคคลที่อาศัยอยู่ด้วยเป็นส่วนใหญ่ สถานภาพของบิดามารดา อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา จำนวนเพื่อนสนิท ประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริม ประสบการณ์ในการเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสร

นักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้โดยสมัครใจ ระดับความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ และประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

1.2 ใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับเกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด และเกรดเฉลี่ยสะสม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิต 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ใช้ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์คุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิต กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

3.1 การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยสองกลุ่ม (t-Test)

3.2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียว (One-way ANOVA)

ส่วนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอุปนิสัย/กลุ่มอุปนิสัย และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปกับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขของการดำเนินชีวิต 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะส่วนบุคคล กลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคม และภาพรวม 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และที่ระดับความเชื่อมั่น 99% สำหรับตัวแปรที่มีระดับการวัดเป็นมาตรนามบัญญัติ (Nominal Scale) และใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment) สำหรับตัวแปรที่มีมาตราวัดในระดับอัตราส่วน (Ratio Scale)

ค่าของความสัมพันธ์ (r) อยู่ระหว่าง -1.00 ถึง 1.00 ถ้าหากค่า r มีค่ามากกว่า 0 แล้วจะเป็นความสัมพันธ์ทางบวก คือมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ถ้าหากมีค่าน้อยกว่า 0 แล้วจะเป็นความสัมพันธ์ทางลบ คือมีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางตรงข้ามกัน ตัวแปรจะสัมพันธ์กันสูง ก่อนข้างน้อย หรือค่ามีเกณฑ์ดังนี้ (ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์, 2548)

สัมพันธกันสูง $r \geq 0.80$ หรือ $r \leq -0.80$

สัมพันธกันปานกลาง $0.50 < r < 0.80$ หรือ $-0.80 < r < -0.5$

สัมพันธกันต่ำ $-0.5 \leq r \leq 0.5$

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา คือ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ
สถานที่ในการรวบรวมข้อมูล คือ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ใช้เวลาในการดำเนินการศึกษาทั้งหมด 1 ปี 5 เดือน โดยเริ่ม
ทำการศึกษาดังแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2554 จนถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555